

REGISTERBLAD

Namn:

Datum:

Område av riksintresse för naturvård i Gävleborgs län

Områdesnummer: Nr 67

Områdesnamn: Lötån-Norrålaån

Kommun: Söderhamns kommun

Kartblad: 15 H SV

Area: 70 ha vatten

Naturgeografisk region: 27. Skogslandskapet norr om norrlandsgränsen

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag: Avrinningsområde 47, Norrålaån-Lötån

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsformer: 5. Vågig bergkullterräng med relativ höjd över 100 m

Riksvärde

Vattendrag		Fauna

Värdeomdöme: Norralabygden uppvisar en värdefull landskapsbild och känslig miljö med många välbevarade gårdar. Eventuell nybebyggelse kräver omsorgsfull inpassning i landskapet. Norrålaån och Norrån är värdefulla som lekvattnen för havsvandrande fisk. I Norrålaån finns flodpärlmussla med nyrekrytering och ett värdefullt bestånd av flodkräfta. Flaket är en viktig flyttfågellokal.

Huvudkriterier:

C,

Stödskriterier: Kontinuitet, funktion, sårbarhet, mångformighet.

Förusättningar för bevarande: Det är viktigt att den variation i områdets naturförhållanden som den odlade marken erbjuder bibehålls genom fortsatt hävd. Det är inte förenligt med naturvårdens intressen att genom t ex utfyllnader eller andra åtgärder förändra användningen av Flaket. Fiskeförbud i mynningsområdet för att skydda lekvandrande fisk har införts och bör bibehållas.

Säkerställande: Ingår i Trönö-Norråla fiskevårdsområde

Ingår i Länsstyrelsens naturvårdsprogram

Områdets huvuddrag: Norrålaån-Lötån utgör den sista biten av Trönöån som har sin början i Storsjön. Lötån mynnar i Flaket, som är den innersta, grunda delen av Söderhamnsfjärden.

Den flacka dalgången vid Norrala är en utpräglad jordbruksbygd. De centrala delarna av området är helåkerbygd med spridda odlingslador, medan gårdarna kantar dalgångens övre delar närmast den omgivande skogen. Centralt i dalgången rinner Norralaån i ett delvis rätat lopp. Mitt i dalgången ligger Norrala kyrka på en liten höjd.

Norr om den egentliga jordbruksbygden ligger byn Solberg, vars bebyggelse av torpställen en gång utgjorde skärsåfiskarnas vinterboställen. Torpbebyggelsen har få om ens några motsvarigheter i länet.

Norralaån har ett värdefullt fiskbestånd av havsvandrande fisk. Beklagligtvis utgör dammen vid Kungsgården ett effektivt hinder för fortsatta vandringar högre upp i vattensystemet. Norrån som faller ut i Norralaån nedströms dammen i Kungsgården är emellertid fri från vandringshinder nedströms Skammorfors. Enligt en obekräftad uppgift förekommer också flodpärlmussla i Norrån. Norralaåns nedersta lopp benämns Lötån. Den rinner ut vid Flaket i Söderhamnsfjärdens innersta vik och rinner delvis genom jordbruksmarker. Ån är av stort värde för landskapsbilden, men den är också av betydande värde på grund av att havsvandrande fisk har möjlighet att komma upp i vattendraget. Medelvattenföring 5 m³/s.

Lötån-Norralaån är föremål för åtgärder i form av ett fiskevårdsprojekt som drivs i Vågbroskolans regi. Prägling av havsöringsmolt sker varje vår i åns nedersta del i en speciell nätkasse, vandringshinder skall elimineras, biotopförbättrande åtgärder utföras och ögonpunktad rom placeras ut i grusbäddar.

Ett värdefullt bestånd av flodkräfta finns i ån. I Norralaån finns flodpärlmussla med nyrekrytering.

Flaket består dels av den innersta, kraftigt igenväxande, delen av Söderhamnsfjärden, dels av angränsande sankängar och i viss mån även omgivande brukade åkermarker. Området är under höst och vår en betydande flyttfågellokal, men det är också intressant för sin häckfågelfauna. Även floran är intressant. Det är ett viktigt exkursionsområde för kommunens skolor.

Anmärkningar:

Referenser: Vattenvårdsplan för Ljusnan m fl avrinningsområden. Länsstyrelsen i Gävleborgs län, 1980.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län, 1997. Värdefull natur i Gävleborg, naturvårdsprogram. Rapport 1997:12.